

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 23. februára 2006*

Vo veci C-201/04,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Hof van beroep te Antwerpen (Belgicko) z 27. apríla 2004 a doručený Súdnemu dvoru 5. mája 2004, ktorý súvisí s konaním:

Belgické kráľovstvo

proti

Molenbergnatie NV,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory C. W. A. Timmermans, sudcovia J. Makarczyk (spravodajca) a R. Silva de Lapuerta,

* Jazyk konania: holandčina.

generálny advokát: F. G. Jacobs,
tajomník: R. Grass,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Molenbergnatie NV, v zastúpení: E. Gevers a J. Gevers, advocaten,
- belgická vláda, v zastúpení: D. Haven, splnomocnená zástupkyňa,
- Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: X. Lewis a M. van Beek, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 30. júna 2005,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu ustanovení nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 302, s. 1; Mim. vyd. 02/004, s. 307, ďalej len „colný kódex“) upravujúcich vyberanie sumy colného dlhu.

- 2 Tento návrh bol predložený v rámci konania pred vnútroštátnym súdom v spore medzi Belgickým kráľovstvom a Molenbergnatie NV, colný zástupca (ďalej len „colný zástupca“), vo veci dodatočného vyberania dovozného a antidumpingového cla.

Právny rámec

- 3 Kapitola 3 hlavy VII colného kódexu sa týka vyberania sumy colného dlhu definovaného v článku 4 ods. 9 tohto kódexu ako povinnosť osoby zaplatiť dovozné alebo vývozné clo, ktoré sa vzťahuje na konkrétny tovar podľa platných predpisov Spoločenstva.
- 4 Oddiel 1 tejto kapitoly 3 s názvom „Zápis colného dlhu do účtovnej evidencie a jeho oznámenie dlžníkovi“ obsahuje články 217 až 221.
- 5 Podľa článku 217 ods. 1 colného kódexu:

„Colné orgány vypočítajú sumu dovozného alebo vývozného cla vyplývajúcu z colného dlhu, ďalej len ‚sumu cla‘, akonáhle majú potrebné údaje, a zapíšu ju do účtovnej evidencie [do účtovných dokladov — *neoficiálny preklad*] alebo do iného rovnocenného nosiča informácií (zápis) [(zápis do účtovnej evidencie) — *neoficiálny preklad*].

Prvý pododsek sa nepoužije:

- a) ak bolo zavedené dočasné antidumpingové alebo vyrovnávacie clo;
- b) tam, kde suma cla splatná podľa zákona prevyšuje sumu určenú [ak je výška cla, ktorá je dlžná podľa zákona, vyššia ako výška určená — *neoficiálny preklad*] na základe záväznej tarifnej informácie;
- c) pokiaľ predpisy prijaté v súlade s postupom výboru zbavujú colné orgány povinnosti zapisovať do účtovnej evidencie sumy cla nižšej než stanovenej výšky.

Colné orgány nemusia po uplynutí stanovenej lehoty zapísať do účtovnej evidencie sumy cla, ktoré nebolo možné oznámiť dlžníkovi v súlade s článkom 221 ods. 3.“

6 Článok 220 tohto kódexu znie takto:

„1. Ak suma cla vyplývajúca z colného dlhu nebola zapísaná do účtovnej evidencie v súlade s článkami 218 a 219 alebo ak bola zapísaná do účtovnej evidencie vo výške nižšej ako suma dlžná na základe právnych predpisov, zapíše sa suma cla, ktorá má byť vybratá alebo zostáva na vybratie do 2 dní odo dňa, kedy sa colné orgány o tejto skutočnosti dozvedeli a môžu vypočítať sumu dlžnú na základe právnych predpisov a určiť dlžníka (dodatocné zapísanie do účtovnej evidencie). Táto lehota môže byť predĺžená v súlade s článkom 219.

2. S výnimkou prípadov uvedených v článku 217 ods. 1 druhý a tretí pododsek sa dodatočné zapísanie do účtovnej evidencie nevykoná, pokiaľ:

- a) bolo pôvodné rozhodnutie nezapísať clo do účtovnej evidencie alebo zapísať ho do účtovnej evidencie vo výške, ktorá je nižšia ako suma cla dlžná na základe právnych predpisov, vykonané na základe všeobecných predpisov, ktoré boli neskôr vyhlásené za neplatné rozhodnutím súdu;

- b) sa suma cla dlžná podľa zákona nezapísala do účtovných dokladov [do účtovnej evidencie — *neoficiálny preklad*] v dôsledku chyby na strane colných orgánov, ktorú osoba zodpovedná za zaplatenie cla nemohla zistiť, pričom na svojej strane konala v dobrej viere a dodržala všetky ustanovenia vyplývajúce z platných právnych predpisov týkajúcich colného vyhlásenia;

- c) predpisy prijaté v súlade s postupom výboru zbavujú colné orgány povinnosti zapísať do účtovnej evidencie sumy cla nižšej než stanovenej výšky.“

7 Článok 221 colného kódexu stanovuje:

„1. Akonáhle je suma cla zapísaná do účtovnej evidencie, musí byť oznámená dlžníkovi v súlade s ustanovenými postupmi.

2. Ak je suma splatného cla zapísaná do colného vyhlásenia z informatívnych dôvodov, môžu colné orgány stanoviť že nebude oznámená v súlade s odsekom 1, s výnimkou ak takto uvedená suma cla nezodpovedá sume nimi stanovenej.

Bez toho, aby tým bolo dotknuté uplatňovanie článku 218 ods. 1 druhý pododsek, a ak je využitá možnosť uvedená v predchádzajúcom pododseku, má prepustenie tovaru colnými orgánmi rovnaký účinok ako oznámenie sumy cla zapísanej v účtovnej evidencii dlžníkovi.

3. Oznámenie dlžníkovi sa neuskutočňuje po uplynutí lehoty troch rokov odo dňa, kedy vznikol colný dlh. Avšak tam, kde colné orgány nemohli určiť presnú sumu splatnú podľa zákona v dôsledku konania, ktoré by mohlo viesť k trestnému súdnemu konaniu, sa môže takéto oznámenie, pokiaľ to povoľujú platné právne predpisy, urobiť po uplynutí takejto trojročnej lehoty.“

- 8 Kapitola 4 hlavy VII colného kódexu má názov „Zánik colného dlhu“. Obsahuje dva články a článok 233 znie:

„Bez tohto, aby tým boli dotknuté platné právne predpisy týkajúce sa premlčania colného dlhu a nevybratia tohto dlhu z dôvodu vyhlásenia platobnej neschopnosti dlžníka súdom, colný dlh zaniká:

- a) zaplatením sumy cla;

- b) odpustením sumy cla;
- c) ak je pri tovare navrhnutom v colnom vyhlásení do režimu s povinnosťou zaplatiť clo:

— platnosť colného vyhlásenia zrušená v súlade s článkom 66,

— tovar pred jeho prepustením zaistený a súčasne alebo následne zhabaný, zničený na pokyn colných orgánov, zničený alebo prenechaný v prospech štátu podľa článku 182, alebo zničený či nenahraditeľne stratený v dôsledku jeho povahy alebo nepredvídateľných okolností alebo vyššej moci;

- d) ak je tovar, pri ktorom vznikol colný dlh podľa článku 202, zaistený pri nezákonnom dovoze a súčasne alebo následne zhabaný.

V prípade zaistenia a zhabania pre účely trestného práva sa považuje colný dlh za nezaniknutý, ak sú podľa trestného práva členského štátu colné platby základom pre určenie trestu alebo ak je existencia colného dlhu podkladom na začatie trestného konania.“

- 9 Colný kódex sa podľa článku 253 druhého odseku uplatňuje od 1. januára 1994.
- 10 Pred účinnosťou kódexu bola táto oblasť upravená v nariadení Rady (EHS) č. 1697/79 z 24. júla 1979 o dodatočnom vyberaní dovozného alebo vývozného cla, ktoré sa od dlžníka nevyžadovalo pre tovary deklarované v colnom režime, na ktorý sa vzťahuje povinnosť zaplatiť takéto clo [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 197, s. 1), ktoré nadobudlo účinnosť 1. júla 1980, a v nariadení Rady (EHS) č. 1854/89 zo 14. júna 1989 o zápise do účtovnej evidencie a podmienkach platenia súm dovozného alebo vývozného cla vyplývajúcich z colného dlhu [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 186, s. 1), posledné uvedené sa uplatňuje na sumy cla zapísané do účtovnej evidencie od 1. júla 1990.

- 11 Podľa článku 2 nariadenia č. 1697/79:

„1. Keď príslušné orgány zistia, že celá suma alebo časť sumy dovozného alebo vývozného cla dlžná na základe zákona u tovaru deklarovanom v colnom režime, na ktorý sa vzťahuje povinnosť zaplatiť takéto clo, nebola od osoby zodpovednej za zaplatenie požadovaná, uskutočnia úkon smerujúci k vybratiu sumy nezaplateného cla.

Taký úkon však nemôže byť uskutočnený po uplynutí obdobia troch rokov odo dňa zápisu do účtovnej evidencie súm pôvodne požadovaných od osoby zodpovednej za zaplatenie, alebo keď neexistuje zápis do účtovnej evidencie, odo dňa vzniku colného dlhu týkajúceho sa predmetného tovaru.

2. V zmysle odseku 1 bude úkon smerujúci k vybratiu sumy cla uskutočnený oboznámením dotknutej osoby o sume dovozného alebo vývozného cla, za ktorého zaplatenie je zodpovedná.“ [*neoficiálny preklad*]

- 12 Nariadenie č. 1854/89 obsahuje vo svojom článku 1 ods. 2 písm. c) definíciu pojmu „zápisu do účtovnej evidencie“, ktorá znie takto:

„... zápis sumy dovozného alebo vývozného cla zodpovedajúceho colnému dlhu do účtovných dokladov alebo na akýkoľvek iný nosič používaný namiesto nich colným orgánom.“ [*neoficiálny preklad*]

- 13 Článok 2 ods. 1 tohto nariadenia stanovuje:

„Každá suma dovozného alebo vývozného cla vyplývajúca z colného dlhu ďalej nazývaná ‚suma cla‘ bude colným orgánom vypočítaná hneď, ako bude mať potrebné údaje a bude uvedeným orgánom zapísaná do účtovnej evidencie.“ [*neoficiálny preklad*]

- 14 Článok 5 nariadenia č. 1854/89 znie takto:

„Keď nebola suma cla vyplývajúceho z colného dlhu zapísaná do účtovnej evidencie v súlade s článkami 3 a 4, alebo bola do účtovnej evidencie zapísaná vo výške nižšej ako suma dlžná na základe právnych predpisov, zapíše sa suma cla, ktorá má byť vybratá alebo zostáva na vybratie do účtovnej evidencie do dvoch dní odo dňa, keď

sa colný orgán o skutočnosti dozvedel a dokáže vypočítať sumu dlžnú na základe právnych predpisov a určiť osobu zodpovednú za zaplatenie uvedenej sumy. Táto lehota môže byť predĺžená v súlade s článkom 4.“ [*neoficiálny preklad*]

15 Článok 6 ods. 1 tohto nariadenia stanovuje:

„Hneď po jej zápise do účtovnej evidencie bude suma cla oznámená osobe zodpovednej za jej zaplatenie, v súlade so stanovenými postupmi.“

16 Colný kódex bol zmenený a doplnený predovšetkým nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2700/2000 zo 16. novembra 2000 (Ú. v. ES L 311, s. 17; Mim. vyd. 02/010, s. 239).

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

17 Od 9. apríla 1992 do 23. júna 1994 colný zástupca v mene a na účet inej spoločnosti deklaroval v Belgicku dovozy videokaziet z provincie Macao dovezené cez Honkong.

18 Podľa všeobecného systému preferenčných colných sadzieb uplatňovaného na tovary majúce pôvod v rozvojových krajinách boli tieto dovozy oslobodené od cla.

- 19 Po prešetrení v Macau sa výbor pôvodu zriadený článkom 12 nariadenia Rady (EHS) č. 802/68 z 27. júna 1968 o spoločnej definícii pojmu pôvod tovarov [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 148, s. 1) rozhodol vylúčiť tieto tovary z preferenčnej colnej sadzby z toho dôvodu, že v skutočnosti pochádzali z Číny a v dôsledku toho podliehali tak dovoznému clu uplatňovanému na tretie štáty, ako aj antidumpingovému clu. Rozhodnutie výboru bolo oznámené členským štátom 10. augusta 1994.
- 20 Listom doručeným 27. februára 1995 colno-pátracia služba v Antverpách informovala colného zástupcu o tomto prešetrení a oznámila mu sumy dlžného dovozného a antidumpingového cla.
- 21 Podľa belgickej vlády boli uvedené sumy cla zapísané do účtovnej evidencie 7. marca 1995.
- 22 Listom z 29. septembra 1995 oblastné riaditeľstvo pre clá a spotrebné dane (ďalej len „správny orgán“) oznámilo colnému zástupcovi dodatočné vybratie týchto ciel v súlade s článkom 220 ods. 1 colného kódexu.
- 23 Po námietke podanej colným zástupcom správny orgán potvrdil svoje stanovisko a 3. júla 2000 začal voči nemu súdne konanie. Rozsudkom z 22. apríla 2002 Rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen (Súd prvého stupňa v Antverpách) rozhodol, že návrh správneho orgánu nie je dôvodný, pretože postupoval pri dodatočnom vyberaní predmetného cla v rozpore so zákonom. Súd predovšetkým rozhodol, že trojročná prekluzívna lehota uvedená v článku 221 ods. 3 colného kódexu uplynula v čase, keď suma colného dlhu, ktorý vznikol 9. apríla 1992, bola oznámená colnému zástupcovi. Správny orgán podal proti tomuto rozsudku odvolanie.

24 Za týchto okolností Hof van beroep te Antwerpen (Odvolací súd v Antverpách) konanie prerušil a položil Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- „1. Uplatňujú sa články 217 až 232 colného kódexu..., konkrétne ustanovenia kapitoly 3 (Vyberanie sumy colného dlhu) hlavy VII (Colný dlh), ktorá sa skladá z oddielu 1 (Zápis colného dlhu do účtovnej evidencie a jeho oznámenie dlžníkovi — články 217 až 221) a oddielu 2 (Lehoty a postupy pri platbe sumy cla — články 222 až 232), na vyberanie colného dlhu, ktorý vznikol pred 1. januárom 1994, ale vybratie sa neuskutočnilo alebo nezačalo pred týmto dátumom?

2. Pokiaľ bude odpoveď na prvú otázku kladná, musí sa oznámenie, ktoré ukladá článok 221 colného kódexu..., uskutočniť vždy po zapísaní sumy cla do účtovnej evidencie, alebo, inými slovami, musí oznámeniu, ktoré ukladá článok 221 colného kódexu..., vždy predchádzať zápis sumy cla do účtovnej evidencie?

3. Vedie oneskorené oznámenie sumy cla dlžníkovi, teda oznámenie po uplynutí trojročnej lehoty stanovenej v článku 221 ods. 3 colného kódexu... v pôvodnom znení [v platnosti pred nahradením (od 19. decembra 2000) článkom 1 bodom 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2700/2000 zo 16. novembra 2000, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (EHS) č. 2913/92, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 311, s. 17; Mim. vyd. 02/010, s. 239)], hoci colné orgány mali možnosť v rámci tejto lehoty zistiť presnú výšku cla, ktoré bolo dlžné podľa zákona, k nemožnosti vybrať sumu predmetného colného dlhu alebo k zániku tohto dlhu, alebo k inému právnomu následku?

4. Musia členské štáty určiť spôsoby, akými musí byť suma cla v zmysle článku 221 colného kódexu... oznámená dlžníkovi?

Ak áno, môže členský štát, ktorý neupresnil, ako má byť dlžníkovi oznámená suma cla, v zmysle článku 221 colného kódexu... tvrdiť, že akýkoľvek dokument, v ktorom je uvedená suma ciel a ktorá (po zápise do účtovnej evidencie) bola oznámená dlžníkovi, môže predstavovať oznámenie sumy ciel dlžníkovi, ako je to predpísané v článku 221 colného kódexu..., hoci uvedený dokument nijakým spôsobom neodkazuje na článok 221 colného kódexu... ani nenaznačuje, že sa vzťahuje na oznámenie sumy cla dlžníkovi?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej a tretej otázke

- ²⁵ Prvou otázkou sa vnútroštátny súd pýta na časovú pôsobnosť ustanovení článkov 217 až 232 colného kódexu obsiahnutých v kapitole 3 hlave VII tohto kódexu, ktoré sa týkajú dodatočného vyberania sumy colného dlhu, keďže colný kódex sa v zmysle jeho článku 253 druhého odseku uplatňuje od 1. januára 1994.

- ²⁶ Treťou otázkou tento vnútroštátny súd žiada Súdny dvor, aby upresnil dôsledky vyplývajúce z nedodržania lehoty stanovenej v článku 221 ods. 3 colného kódexu.

- 27 Na začiatku treba vzhľadom na odôvodnenie rozhodnutia vnútroštátneho súdu upresniť, ako uvádza generálny advokát v bode 47 svojich návrhov, že aj keď prvá otázka sa všeobecne týka článkov 217 až 232 colného kódexu, predovšetkým sa vzťahuje na článok 221 tohto kódexu a vnútroštátny súd chce v prvom rade vedieť, či posledný uvedený článok sa uplatňuje na colný dlh vzniknutý pred 1. januárom 1994, k vyberaniu ktorého sa pristúpilo po tomto dátume a pred účinnosťou nariadenia č. 2700/2000.
- 28 Z tohto dôvodu, keďže prvá a tretia otázka spolu súvisia a obe žiadajú preskúmať účinky článku 221 colného kódexu, treba sa týmito dvoma otázkami zaoberať spoločne.
- 29 Čo sa týka prvej otázky, belgická vláda sa domnieva, že uvedené články obsahujú len hmotnoprávne predpisy a z tohto dôvodu sa neuplatňujú na colné dlhy, ktoré vznikli pred 1. januárom 1994.
- 30 Komisia Európskych spoločenstiev a colný zástupca, opierajúc sa o rozsudok z 12. novembra 1981, Salumi a i. (212/80 až 217/80, Zb. s. 2735, bod 9), sa domnievajú, že predmetné články obsahujú tak hmotnoprávne predpisy, ako aj procesné predpisy, ktoré nemožno posudzovať oddelene z hľadiska ich časovej účinnosti, ak tvoria neoddeliteľný celok. Ich závery sú však rozdielne. Komisia sa domnieva, že jednotlivé ustanovenia nariadenia č. 1697/79 sa musia uplatňovať na dodatočné vybratie colného dlhu, ktorý vznikol pred 1. januárom 1994 a s vyberaním ktorého sa začalo až po tomto dátume. Colný zástupca tvrdí, že podľa jeho názoru sa články 217 až 232 colného kódexu uplatnia na vyberanie tohto dlhu.

- 31 Treba zdôrazniť, že podľa ustálenej judikatúry sa procesné predpisy všeobecne vzťahujú na všetky spory prejednávané v čase nadobudnutia účinnosti týchto predpisov na rozdiel od hmotnoprávných predpisov, ktoré sa spravidla vykladajú tak, že sa nevzťahujú na skutočnosti existujúce pred nadobudnutím ich účinnosti [pozri najmä rozsudky *Salumi a i.*, už citovaný, bod 9; zo 6. júla 1993, *CT Control (Rotterdam)* a *JCT Benelux/Komisia*, C-121/91 a C-122/91, Zb. s. I-3873, bod 22; zo 7. septembra 1999, *De Haan*, C-61/98, Zb. s. I-5003, bod 13, a zo 14. novembra 2002, *Ilumitrónica*, C-251/00, Zb. s. I-10433, bod 29].
- 32 V bode 11 už citovaného rozsudku *Salumi a i.* Súdny dvor odchyľne od pravidla výkladu uvedeného vyššie rozhodol, že nariadenie č. 1697/79 obsahujúce komplexnú právnu úpravu dodatočného vyberania cla zahŕňa tak procesné, ako aj hmotnoprávne pravidlá, ktoré tvoria neoddeliteľný celok, a jednotlivé ustanovenia nemôžu byť posudzované oddelene z hľadiska ich časovej účinnosti. Ako uvádza generálny advokát v bodoch 42 až 46 svojich návrhov, takáto výnimka je opodstatnená v prípade nahradenia predtým existujúcich vnútroštátnych režimov novým režimom Spoločenstva, ktorého cieľom je zavedenie koherentnej a jednotnej právnej úpravy Spoločenstva v colnej oblasti.
- 33 Pokiaľ sa v predmetnom prípade predložená otázka týka výlučne časovej pôsobnosti colného kódexu, ktorého cieľom je zaviesť novú právnu úpravu Spoločenstva, ktorá preberá a v určitých hľadiskách mení staršiu právnu úpravu uplatňovanú v oblasti colného práva, najmä predtým platné nariadenia č. 1697/79 a č. 1854/89, potom nemožno uplatňovať výnimku zo zásady výkladu uvedenú v bode 31 tohto rozsudku vyššie.
- 34 Treba teda rozlišovať medzi hmotnoprávnymi a procesnými predpismi. Z tohto dôvodu bude úlohou vnútroštátneho súdu v súvislosti so skutkovými okolnosťami colného dlhu, ktorý vznikol pred platnosťou kódexu, opierať sa na jednej strane

o staršie hmotnoprávne predpisy obsiahnuté v staršej právnej úprave platnej pred týmto dátumom a na druhej strane o procesné predpisy obsiahnuté v colnom kódexe (pozri v tomto zmysle rozsudky De Haan, už citovaný, bod 14, a z 13. marca 2003, Holandsko/Komisia, C-156/00, Zb. s. I-2527, body 35 a 36).

35 V rozsahu, v akom sa otázka vnútroštátneho súdu týka najmä článku 221 colného kódexu, treba v tomto štádiu určiť povahu ustanovení obsiahnutých v tomto článku z hľadiska rozlišovania medzi hmotnoprávnymi a procesnými predpismi.

36 Treba konštatovať, že odseky 1 a 2 tohto článku sú výlučne procesnými predpismi.

37 Pokiaľ ide o oblasť pôsobnosti, a teda povahu predpisu uvedeného v článku 221 ods. 3, tento predpis je osobitným predmetom tretej otázky vnútroštátneho súdu. Tento súd sa pýta takto na účinky oneskoreného oznámenia sumy cla dlžníkovi zaslaného po uplynutí lehoty troch rokov stanovenej v tomto ustanovení, ktorý má v podstate rovnaké znenie, aké mal článok 2 ods. 1 nariadenia č. 1697/79 (pozri v tomto zmysle rozsudok Holandsko/Komisia, už citovaný, bod 6).

38 V tejto súvislosti belgická vláda, colný zástupca a Komisia tvrdia, že oznámenie sumy cla dlžníkovi po uplynutí lehoty troch rokov tak podľa colného kódexu, ako aj podľa predtým platných ustanovení neumožňuje pristúpiť k vymáhaniu colnej pohľadávky. Podľa nich však táto nemožnosť nemá za následok zánik dlhu.

- 39 Je nesporné, že uplynutie lehoty troch rokov stanovenej v článku 221 ods. 3 colného kódexu na oznámenie výšky colného dlhu dlžníkovi zo strany colných orgánov je pre tieto colné orgány právnou prekážkou začatia vyberania tohto dlhu, s výnimkou prípadu, keď colné orgány neboli schopné určiť presnú výšku dlžného cla v zmysle právnych predpisov v dôsledku konania, ktoré by mohlo viesť k trestnému konaniu. Predmetné ustanovenie však súčasne stanovuje pravidlo upravujúce colný dlh ako taký a následkom toho zakotvuje pravidlo preklúzie tohto colného dlhu.
- 40 Navyše článok 233 colného kódexu upresňuje, že výpočtom rôznych prípadov zániku colného dlhu, ktorý je uvedený v písmenách a) až d) tohto článku, nie sú dotknuté najmä ustanovenia týkajúce sa premlčania colného dlhu (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. novembra 2002, SPKR, C-112/01, Zb. s. I-10655, body 30 a 31).
- 41 Pretože po uplynutí lehoty stanovenej článkom 221 ods. 3 colného kódexu nastáva preklúzia dlhu a v dôsledku toho dlh zaniká, toto ustanovenie je hmotnoprávnym predpisom.
- 42 Na základe vyššie uvedeného treba na predloženú prvú a tretiu otázku odpovedať takto:
- Len procesné predpisy obsiahnuté v článkoch 217 až 232 colného kódexu sa uplatnia na vyberanie colného dlhu začaté po 1. januári 1994, hoci colný dlh vznikol pred uvedeným dátumom.

- Uplynutím lehoty stanovenej v článku 221 ods. 3 colného kódexu právo na vybratie colného dlhu zaniká, s výnimkou prípadu stanoveného v tom istom článku, čo sa rovná premlčaniu samotného dlhu, a teda jeho zániku. Pokiaľ ide o predpis tiež obsiahnutý v článku 221 ods. 3, musí sa považovať vzhľadom na odseky 1 a 2 tohto článku za hmotnoprávne ustanovenie, ktoré sa nemôže uplatňovať na vyberanie colného dlhu, ktorý vznikol pred 1. januárom 1994. Keďže colný dlh vznikol pred 1. januárom 1994, vzťahujú sa naň len ustanovenia o premlčaní platné pred týmto dátumom, aj keď sa k vyberaniu dlhu pristúpilo po 1. januári 1994.

O druhej otázke

- 43 Druhou otázkou sa vnútroštátny súd pýta, či sa za predpokladu uplatňovania článku 221 colného kódexu môže oznámenie sumy cla dlžníkovi uvedené v odseku 1 tohto článku uskutočniť pred „zapísaním tohto dlhu do účtovnej evidencie“.
- 44 Treba uviesť, že colný kódex v podstate prebral ustanovenia nariadenia č. 1854/89 o výpočte dovozného alebo vývozného cla, ktorým začína konanie smerujúce k vyberaniu colného dlhu, ustanovenia týkajúce sa definície pojmu „zapísania do účtovnej evidencie“, ako aj ustanovenia o požiadavke oznámenia sumy cla ustanovenými postupmi po ich zapísaní do účtovnej evidencie.
- 45 Belgická vláda sa domnieva, že vzhľadom na neuplatňovanie colného kódexu nie je potrebné odpovedať na predmetnú otázku. Komisia odpovedá vzhľadom na

nariadenie č. 1697/79 a uvádza, že zapísanie tejto sumy do účtovných kníh nie je nevyhnutnou podmienkou na začatie postupu vyberania. Colný zástupca zo svojho hľadiska tvrdí, že oznámenie sumy cla sa musí zakaždým uskutočniť až po zápise do účtovnej evidencie.

46 Zo znenia článku 221 ods. 1 colného kódexu úplne jednoznačne vyplýva, ako uvádza generálny advokát v bode 68 svojich návrhov, že zápis do účtovnej evidencie spočívajúci v zápise sumy cla do účtovných kníh alebo do akýchkoľvek iných účtovných dokladov colnými orgánmi musí nevyhnutne predchádzať oznámeniu výšky dovozného alebo vývozného cla dlžníkovi.

47 Takýto chronologický postup realizácie zápisu do účtovnej evidencie a oznámenia sumy cla stanovený v samotnom názve oddielu 1 kapitoly 3 hlavy VII colného kódexu „Zápis colného dlhu do účtovnej evidencie a jeho oznámenie dlžníkovi“ sa musí dodržať, aby neprichádzalo k rozdielnemu zaobchádzaniu s osobami zodpovednými za zaplatenie a najmä k narušovaniu harmonického fungovania colnej únie. Takýto istý postup bol aj v nariadení č. 1854/89, ktorého štvrté odôvodnenie stanovovalo „lehoty, v ktorých sa musia zaplatiť sumy dovozného alebo vývozného cla“.

48 S týmto riešením nie je v rozpore ani judikatúra Súdneho dvora, na ktorú sa odvoláva Komisia, podľa ktorej nedodržanie lehôt stanovených pre zápis výšky cla do účtovných dokladov colnými orgánmi nepredstavuje prekážku pre dodatočné vyberanie a nedodržanie lehôt stanovených pre zápis do účtovnej evidencie môže mať za následok výlučne vznik povinnosti zaplatiť úroky z omeškania dotknutým členským štátom v rámci poskytovania vlastných zdrojov (pozri v tomto zmysle

najmä rozsudky z 26. novembra 1998, Covita, C-370/96, Zb. s. I-7711, body 36 a 37, a De Haan, už citovaný, bod 34). Tieto rozsudky rozhodujú totiž len o otázke účinkov spojených s oneskoreným zápisom do účtovnej evidencie a týkajú sa výlučne vzťahov medzi členskými štátmi a Spoločenstvom.

- 49 V dôsledku toho treba na druhú otázku odpovedať, že článok 221 ods. 1 colného kódexu vyžaduje, aby suma dovozného alebo vývozného cla bola zapísaná do účtovnej evidencie pred jeho oznámením dlžníkovi.

O štvrtej otázke

- 50 Touto otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či členské štáty sú povinné upraviť spôsoby, akými má byť podľa článku 221 colného kódexu oznámená suma cla dlžníkovi colného dlhu.
- 51 Belgická vláda a Komisia uvádzajú, že členské štáty nie sú povinné v ich vnútroštátnej právnej úprave upraviť spôsoby oznámenia colného dlhu. Podľa colného zástupcu musia členské štáty tieto spôsoby upraviť, a ak by tomu tak nebolo, mohol by sa považovať za oznámenie v zmysle tohto článku dokument, v ktorom sa jednoznačne odkazuje na článok 221 colného kódexu.
- 52 Na účely odpovede na predloženú otázku treba pripomenúť, že podľa všeobecných zásad, ktoré sú základom Spoločenstva a ktoré upravujú vzťahy medzi Spoločen-

stvom a členskými štátmi, a na základe článku 10 ES prináleží členským štátom zabezpečiť na svojom území výkon predpisov Spoločenstva. Pokiaľ právo Spoločenstva neobsahuje na tento účel predpisy Spoločenstva vrátane všeobecných zásad, riadia sa vnútroštátne orgány pri vykonávaní týchto predpisov vnútroštátnymi procesnými a hmotnoprávnymi predpismi (pozri najmä rozsudky z 23. novembra 1995, *Dominikanerinnen-Kloster Altenhohenau*, C-285/93, Zb. s. I-4069, bod 26, a z 25. marca 2004, *Azienda Agricola Giorgio, Giovanni a Luciano Visentin a i.*, C-495/00, Zb. s. I-2993, bod 39).

53 V prípade, že sa v colnej právnej úprave Spoločenstva nenachádzajú ustanovenia týkajúce sa obsahu pojmu „stanovené postupy“ ani ustanovenia splnomocňujúce iný subjekt ako členské štáty a ich orgány upraviť tieto postupy, treba konštatovať, že tieto postupy upravujú členské štáty vo vnútroštátnom právnom poriadku. Za predpokladu, že členské štáty neprijali žiadne osobitné procesné predpisy, je úlohou príslušných štátnych orgánov zabezpečiť oznámenie, ktoré umožní osobe zodpovednej za zaplatenie colného dlhu presne sa oboznámiť s jej právami.

54 Na základe vyššie uvedeného treba na štvrtú otázku odpovedať tak, že členské štáty nie sú povinné prijať osobitné procesné predpisy upravujúce postupy, akými sa musí osoba zodpovednej za zaplatenie cla oznámiť suma dovozného alebo vývozného cla, pokiaľ možno uplatniť na takéto oznámenie všeobecné vnútroštátne procesné predpisy zabezpečujúce adekvátne informovanie osoby zodpovednej za zaplatenie, ktoré jej umožnia zabezpečiť obhajobu jej práv s úplnou znalosťou skutkového stavu.

O trovách

55 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou

postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

- 1 Len procesné predpisy obsiahnuté v článkoch 217 až 232 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva, sa uplatnia na vyberanie colného dlhu začaté po 1. januári 1994, hoci colný dlh vznikol pred uvedeným dátumom.**

- 2 Článok 221 ods. 1 nariadenia č. 2913/92 vyžaduje, aby suma dovozného alebo vývozného cla bola zapísaná do účtovnej evidencie pred jeho oznámením dlžníkovi.**

- 3 Uplynutím lehoty stanovenej v článku 221 ods. 3 nariadenia č. 2913/92 sa právo na vybratie colného dlhu premlčuje, s výnimkou prípadu stanoveného v tom istom článku, čo sa rovná premlčaniu samotného dlhu, a teda jeho zániku. Pokiaľ ide o predpis tiež obsiahnutý v článku 221 ods. 3, musí sa považovať vzhľadom na odseky 1 a 2 tohto článku za hmotnoprávne ustanovenie, ktoré sa nemôže uplatňovať na vyberanie colného dlhu, ktorý vznikol pred 1. januárom 1994. Keďže colný dlh vznikol pred 1. januárom 1994, vzťahujú sa naň len ustanovenia o zániku platné pred týmto dátumom, aj keď sa k vyberaniu dlhu pristúpilo po 1. januári 1994.**

- 4 **Členské štáty nie sú povinné prijať osobitné procesné predpisy upravujúce postupy, akými sa musí osoba zodpovednej za zaplatenie cla oznámiť suma dovozného alebo vývozného cla, pokiaľ možno uplatniť na takéto oznámenie všeobecné vnútroštátne procesné predpisy zabezpečujúce adekvátne informovanie osoby zodpovednej za zaplatenie, ktoré jej umožnia zabezpečiť obhajobu jej práv s úplnou znalosťou skutkového stavu.**

Podpisy